

ВОЛОШИНУ ПЕТРУ ВЛАСОВИЧУ – 90 РОКІВ

13 січня 2018 р. професору Петру Власовичу Волошину, широко відомому в Україні та за її межами вченому, фундатору сучасної української психоневрологічної наукової школи, директору протягом 40 років, з 1977 по 2017 рр., ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України», Президенту Асоціації неврологів, психіатрів і наркологів України виповнилося 90 років.

П. В. Волошин закінчив Харківський медичний інститут 1959 року, 1962 року захистив кандидатську дисертацію, 1973 року — докторську, 1974 року одержав звання професора. Працював доцентом Харківського медичного інституту, завідувачем кафедри, деканом, проректором з наукової роботи Чернівецького медичного інституту. 1977—2017 роки — директор ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України» і паралельно завідувач кафедри неврології та нейрохірургії Харківської медичної академії післядипломної освіти МОЗ України.

Петро Власович Волошин — видатний вчений, який все своє життя присвятив служінню науці та охороні здоров'я. Без нього неможливо уявити сучасну українську неврологію, психіатрію, наркологію та нейрофізіологію. Йому притаманна багатогранність і глибина наукових інтересів, гостре бачення нагальних проблем психоневрології, відповідальне виховання наукових кадрів високої кваліфікації. Нинішні успіхи нашого Інституту і, важливо, саме існування нашої установи багато в чому є його заслугою.

П. В. Волошин проводить поглиблені дослідження з актуальних проблем неврології, психіатрії, наркології, визначає їх пріоритетні напрямки. Свого часу ним були розпочаті дослідження з неврології опікової хвороби, ініційовано приєднання Інституту до виконання Міжгалузевих національних програм, завдяки чому підвищилась якість результатів, одержаних за цими програмами. Здійснено дослідження впливу малих доз радіації на нервову систему людини внаслідок Чорнобильської аварії. Розпочаті роботи з вивчення проблем нейроінфекцій, дегенеративних захворювань нервової системи, широкого нозологічного спектра проблем психічної патології. Під керівництвом П. В. Волошина наш Інститут одним із перших розпочав дослідження проблем суїцидології, гендерних і вікових аспектів психічних захворювань, алкоголізму, наркоманії. Вперше в Україні Інститут започаткував науково-дослідні роботи з моніторингу хворих на алкоголізм та наркоманії, було створено реєстр таких хворих. П. В. Волошин — серед перших в Україні ініціював дослідження з важливих медико-соціальних проблем, як-от психоневрологічні та психологічні аспекти медицини катастроф і екстремальних ситуацій, зокрема, одним з перших Інститут розпочав роботу з вивчення психоневрологічних аспектів наслідків вибухової черепно-мозкової травми у учасників АТО та переселенців із зони АТО. Під керівництвом П. В. Волошина були розпочаті і поглиблені актуальні нейрофізіологічні та медико-психологічні дослідження для Космічних центрів України, Українського антарктичного центру. За роботи з судинної патології головного мозку П. В. Волошин був удостоєний звання Лауреата Державної премії України в галузі науки.

Велику увагу Петро Власович приділяє організаційній та науково-методичній галузевій роботі, підготовці проектів законодавчих та інструктивних матеріалів

для МОЗ України, Верховної ради України, СБУ та інших вищих директивних органів; поширенню наукових знань та світового досвіду серед лікарів-практиків, що знайшло відображення у численних наукових працях, методичних рекомендаціях, доповідях на наукових форумах усіх рівнів. Його ідеї і доробки покладені в основу методик лікування, профілактики і диференціальної діагностики, які були розроблені нашим Інститутом протягом останніх 40 років. П. В. Волошин — автор і співавтор понад 560 наукових праць, серед них 30 монографій та посібників, 32 винаходи та патенти.

За роки керівництва П. В. Волошина Інститут з найнижчої категорії НДІ перейшов у найвищу, набув статусу провідної в Україні наукової установи в галузі неврології, психіатрії та наркології, було відкрито власні клініки на 270 ліжок, консультативну поліклініку на 250 відвідувань на добу, були залучені до науково-дослідної і консультативно-лікувальної роботи базові відділення у профільних установах системи практичної охорони здоров'я. Зважаючи на великий внесок Інституту у розвиток вітчизняної наукової і практичної психоневрології, Інститут 2000 року було переведено у систему Національної медичної академії України.

Під керівництвом П. В. Волошина Інститут здійснює міжнародні контакти з проблем психоневрології: Петро Власович — член Правління Європейської Асоціації неврологів, член Європейських експертних комісій. 2004 року Міжнародним біографічним центром (Кембридж, Велика Британія) П. В. Волошина обрано «Міжнародним фахівцем року з охорони здоров'я», нагороджено «Дипломом досягнень у медицині та охороні здоров'я» (Кембридж, Велика Британія, 2005). 2005 року Американським біографічним інститутом (Рейлі, Північна Кароліна, США) ім'я П. В. Волошина включено до міжнародного довідника «Видатні уми ХХІ століття».

П. В. Волошин створив сучасну національну наукову школу психоневрології: за роки його роботи в Інституті було підготовлено понад 600 докторів і кандидатів наук, а під його безпосереднім керівництвом — 24 доктори і 67 кандидатів наук. Його учні — велика плеяда вчених і практиків, продовжують традиції української школи психоневрології, відомі в наукових колах Європи і світу. Вони очолюють наукові установи, кафедри, підрозділи,

практичні заклади охорони здоров'я, готують кадри вищої кваліфікації. Серед них — сім Заслужених діячів науки і техніки України; п'ять Лауреатів Державної премії України, один — нагороджений орденом «Герой України», вісім — «Заслужений лікар України», один — «Народний лікар СРСР».

П. В. Волошин вже близько 35 років Президент Науково-практичного товариства неврологів, психіатрів і наркологів України (тепер — ГО «Асоціація неврологів, психіатрів і наркологів України»), очолює Експертну комісію МОЗ і НАМН України «Неврологія» та Спецраду Д.64.566.01 із захисту дисертацій з неврології, психіатрії і наркології ДАК України; він головний редактор журналу «Український вісник психоневрології» та одного з найстаріших зарубіжних медичних видань "The Lancet Neurology", член редакційної ради ще десятих провідних фахових часописів.

За заслуги у розвитку психоневрологічної науки й охорони здоров'я П. В. Волошину надано звання «Заслужений діяч науки і техніки України», він удостоєний відзнаки Президента України — ордена «За заслуги» III ступеня, нагороджений орденами «Дружба народів», «Морський хрест» III ступеня, 6-ма медалями, зокрема медаль «Агапіта Печерського» НАМН України, Почесними грамотами Верховної ради України, Міністерства охорони здоров'я, Національної академії медичних наук України. Його ім'я занесене до Алеї Трудової Слави України, він Почесний громадянин м. Харкова. Петро Власович — Лауреат рейтинг-конкурсу «Харків'янин року» 2005 р. Ім'я Волошина П. В. можна знайти в томах Енциклопедії сучасної України, у багатьох довідниках та біографічних

виданнях: «Хто є хто в Україні», «Медична еліта України», «Україна медична», у довіднику «Лауреати нагород» — «Відзначені Батьківщиною», у виданнях Міжнародної іміджевої програми «Лідери XXI століття».

Його можна назвати енциклопедистом нейронаук. Постійне прагнення нового, пошук шляхів розв'язання нагальних проблем психоневрології, глибока віра у невичерпність можливостей науки для запитів охорони здоров'я людини сприяли зростанню авторитета української психоневрології. Серед українських вчених, мабуть, немає таких, хто не відчув би на собі сприятливого впливу його особистості.

П. В. Волошин — гідний продовжувач справи своїх великих попередників: О. Й. Геймановича, В. П. Протопопова, Є. О. Попова, Л. Б. Литвака і багатьох видатних вчених, чиї імена навічно вписані в історію ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України» і вітчизняної психоневрології.

Сердечно вітаємо Петра Власовича з Ювілеєм і 40-річчям плідної праці на посту директора ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України». Бажаємо йому доброго здоров'я, творчого довголіття, плідного спілкування з колегами та його учнями різних поколінь, тепла і мирного життя.

*Колектив ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України»
Президія Асоціації неврологів, психіатрів і наркологів України
Редакція журналу «Український вісник психоневрології»*